11de JAARGANG CURAÇAO DEN n. JANUARI 1894 N° 524

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number sò fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

ZENDELINGEN.

De *Vrijmoedige* heeft ons in zijn laatste nummers een paar „ingezonden stukken" ter lezing aangeboden, waarvan door velen met genoegen kennis zal genomen zijn. Wij bedoelen het schrijven van Ds. H. Snel aan zijn geloofsgenooten en vroegere gemeentenaren op Curaçao, en het antwoord daarop door „enige protestanten" van hier. Wij zouden daarvan nu juist geen bijzondere melding gemaakt hebben, indien ons daarin niet getroffen had een meer dan gewonen godsdienstzin, laat ons zeggen, een geest van geloof aan de zijde dier Curaçaosche protestanten en een hooge toewijding, een geest van opoffering aan de zijde van dien Leeraar.

Te meer trof dit ons, omdat die toewijding bij de zendelingen dier Kerk zoozeer gewenscht, doch, naar eigen eerlijke bekentenis zoo weinig gevonden wordt.

Dezer dagen nog hief „*De Heraut*," het bekende nederlandsch orgaan van Dr. Kuijper, hierover de volgende welsprekende klacht aan. Hij spreekt over Oost-Indië.

Niets is op de Synode te Dordrecht zoo droef helder uitgekomen als de jammerlijke toestand, waarin van onzentwege de zending verkeert.

Vergeleken bij wat andere Kerkengroepen in Engeland en Amerika, ook bij gelijke getalsterkte in het cijfer, voor de zending doen, laat het ons eerlijkweg bekennen, beteekent onze zending zoo goed als niets.

Ze mag geen naam hebben.

Ze telt ternauwernood mee.

In Batavia en Soerabaja heeten we twee zendelingen te hebben maar feitelijk zijn dit niet anders dan twee predikanten bij een europeesche Kerk, die alleen uit onze zendingskas betaald worden.

Hieraan moet dan ook, zoo besloot onze Synode, een einde komen.

Zulk een toestand mag niet langer geduld.

Dit is een schijn zonder wezen, eet het geld uit onze schrale kas op en bederft deze beide Kerken in Indië.

Ruim vijf duizend gulden kosten ze ons jaarlijks, en ze geven voor de zending niets.

Immers, er is in Batavia een Kerk of niets.

Nu beweert ze er te zijn, want ze heeft zich bij gouvernementsbesluit als zoodanig laten erkennen. Maar dan immers moet deze Kerk ook zelve op Batavia en in Soerabaja het zendingswerk onder de Mohammedanen drijven. Dit is haar roeping en haar plicht.

Is ze een Kerk dan moet ze een dienaar des Woords beroepen en geen zendeling van onze Kerken verbruiken.

Dan moet ze zelve betalen.

En als ze onmachtig blijkt om zelve alles te betalen, dan vrage ze niets aan de zendingskas, maar aan de kas voor hulpbehoevende Kerken om bijstand.

Behalve deze twee schijn-zendingsposten hebben we dan voorts onze zending in Middel-Java, waarvan het droef tafereel ons door Br. Lion Cachet is opgehangen, en waar, zoo lang de heer Scheurer niet ter plaatse aankwam, de zendingskracht zóó gering is, dat we ons voor God en menschen hebben te schamen.

En wat het andere zendingsterrein op het eiland Soemba aangaat, ook daar zijn we zóó tegenspoedig, dat nu weer twee van de vier zendelingen van hun taak zijn afgescheiden, en we dus niets dan twee zendelingen overhielden. Van deze twee is dan nog de ééne bezig om de taal der Soembaneezen aan te leeren.

En bovendien was beider vrucht blijkbaar zoo weinig, dat het rapport der zendingsdeputaten letterlijk niets van die vrucht meldt.

Nu klagen we in deze niemand aan.

We zullen de laatsten zijn om op de zendingsdeputaten ook maar één steen te werpen.

Wat we allen vragen, is: dat het onder ons tot verootmoediging over zoo jammerlijken toestand moge komen.

De zegen des Heeren bleef uit.

Dat zag men aan het wegsterven van onze zendelingen in Midden-Java; dat ziet men nu weer aan den tegenspoed met de zending op Soemba.

En wie gehoopt had dat ds. Lion Cachet's reis de wonde heelen zou, heeft te belijden, dat hij ook hierin geen profeet was.

Er komt op verre na geen geld voor de zending in naar behooren.

De rechte mannen zijn nog niet opgekomen, om energie in onze zending te brengen.

Het blijft tobben en worstelen.

En het eind is, dat onder de groote zendingen en kleine zendingen, die van Europa en Amerika uitgaan, onze gereformeerde zending een aller droevigst figuur maakt.

En dit nu smart ons niet alleen, maar is ons een oorzaak van beschaming.

Te meer omdat de toon, die soms in onze zendingsverhalen en zendingsberichten wordt aangeslagen, veel te hoog en te gemaniëreerd geestelijk is, zoo men die vergelijkt met den werkelijken toestand.

Zoo staat het met de zending onder de Mohammedanen, en even droef staat het met de zending onder de Joden.

Er is wel drukte over, maar geen geestelijke energie en geen genoegzame geldelijke noch persoonlijke offerande.

Scheurer's uitzending is zeer zeker een lichtpunt.

Maar toch zoo lang onze beste jonge mannen nog altijd wanen, dat zendeling worden zoo iets is als half oefenaar spelen, en de Kerken nog niet inzien, dat ze als zendelingen eigenlijk nooit anders moeten uitzenden dan mannen van den eersten rang of, gelijk het volk zegt: „van het bovenste plankje", dan komt er geen verbetering en schieten we niet op.

Het doet ons daarom leed, dat het nu weer drie jaar duren moet eer er een Synode saamkomt, waarop deputaten voor de zending de vrucht van hun overleg zullen indienen.

Drie jaar is zoo lang.

En toch, al weten we zeer wel dat zendingsdeputaten die drie jaar niet stil zullen zitten, toch komt er geen nieuwe gang in het werk eer de zaken eenigszins geregeld zijn.

Wat we dusver verricht hebben, geeft voor de eeuwigheid, en ook voor de toekomstige ontwikkeling van de natiën in onzen Archipel, o, zoo bitter weinig.

Zóó weinig, dat men soms vragen zou: ware *niets doen* niet beter geweest?

Want vergeet niet, de priesters van den Islam zien op u.

Ge treedt tegen hen op. Ze zien u aan het werk.

Ze ontvangen van dat werk een indruk.

En zeg zelf moet dan die indruk niet allerjammerlijkst zijn, en als ze ons zóó zien tobben, en als ze van ze christenen zóó weinig kracht zien uitgaan?

We zijn in de zending niet fanatiek.

We keuren het zelfs af, dat zoo menige Kerk, buitenlands overijvering in het werk der zending, de waarheid Gods in eigen boezem prijsgeeft.

Op die wijze van werken hebben we onze critiek.

Aan een kerstening van alle volken der aarde in hun nationaal bestaan gelooven we niet. Van waar toch zou dan bij Christus' wederkomst Gog en Magog komen?

~~Maar op één ding staan we~~ Als men eenmaal als Kerken van Christus het werk der zending aangrijpt, laat ons dan niet tot een spot en tot een belaching van den vreemdeling worden.

Zij het dan een werk met eere.

Een werk, waarin liefde, toewijding en kundige, goed geleide energie spreekt."

Bij het hooren van zulk een scherp, maar ruiterlijk oordeel over een kwaad, dat in eigen boezem woedt, zal menig geloovig protestant de komst van een leeraar, die met geloof en toewijding is bezield met vreugde te gemoet zien.

FEUILLETON

UN ANOCHI TERRIBLE

Na kasteel di Kerkdall, den cercania di Vannes, tabatin un compania numerosa reuní.

Segun modo di biaha di matrimonio, e marques di Kerkdall a propone su esposa hoben un biaha rondó di mundo. Despues di a barca na un barcoe perteneciente na e marques, nan a bisjita succesivamente Africa i Oceanie, manera otronan sâ haci biaha na Suisa ô Italia. Ora nan a bolbe di e biahanan largoe, nan a combida nan familia i algun amigoe pa bin celebra nan jegada festivamente. Excepto familia di e marques i di su esposa, tabatin bao di invitádonan e docter bieuw Cornabuc, miembro di academia di sciencia metaphisica un homber masjar original coe cabei blond, algun amiga di marquesa, senjora De Lartiques, Hawthorne etc.

Henter compania tabata diberti nan excelente.

Pues, un residencia na e kasteel bieuw tabata tambe masjar agradabel. Primeramente compania coe e habitantenan tabata masjar gustoso, como nan tabata sabi asina tantoe di conta di lo que nan a mira toer camina. E kasteel mes tabata, pa papia asina, un berdadero museo di objetonan di mas singular i di mas stranjo.

Ademas e marques a boeta un henter corral di diferente animal, koe el a trece for di su biahanan leuw, gacela, antilope, etc. etc. te hasta un macacoe di Azia.

Manera hende ta mira, tabata un berdadero paradiso, lo que sinembargo no por a stroba, koe senjora De Lartiques, segun su opinion, lo no a keda muchoe largoe na kasteel, „pasobra," el dici, „lo mi tin miedoe."

„Miedoe, pakiko?"

„Pa ladron i brigannan!" el a contesta.

Henter sociedad a diberti nan riba esai i un anochi e doctor bieuw Cornabuc a conta un historia di brigan asina spantoso, koe senjora Lartiques, no obstante su miedoe i benauwd, a coeminza hari di promer; ora momentoe di sosiegoe a jega, el a bai su kamber coe un ciertoe energía. Algun momentoe despues toer habitantenan di e kasteel tabata na di sonjo.

Cuantoe senjora Lartiques a droemi? El no 'por a bisa, ora koe el a boela lamanta pa boroto i boela na bentana di su kamber. Kende por splica su spantoe ora el a mira den luz di luna, koe un hende tabata camna masjar poco-poco drenta pa bentana koe el a larga habri pa calor. El kier a grita, ma tabata imposibel p'e. El a hinca su curpa asina tantoe koe el tabata por bao di laken i spera ketoe golpi di morto. Ma nada a socede.

Despues di un cuartoe di ora el a tuma coerasji di saca cabez un poco for di laken i el a mira koe e homber a disparce. Awor el a grita di toer su forza, pidi judanza i na un fregá di wowo toer hendenan di kasteel a lamanta i basja coe bela cendé na mân na su dormitorio.

„Ta kiko? ta kiko?"

El a conta kiko el mira, pero nan no kier a kerele.... Ta sonja el a sonja! Kende lo para jega na e kamber ai na di dos verdiep sin trapi? I no tabatin ni sinjal! di kibramentoe.

„Bo a mira e homber?" e marques a puntra.

„Manera mi a bisa bo," senjora Lartiques a contesta. „Boso por hari cuantoe koe boso kier, ma e tabatin masjar parcementoe coe doctor Cornabuc coe su peluca blond i jas grandi."

Ma com tabata posibel koe un homber asina por a haci tal chanza i tabata parce klá koe a tabata un ladron, pasobra senjora Lartiques a haja falta di su joyanan.

Di repiente a sali un gritoe skerpi koe parce a bini for di kamber di senjora Hawthorne, un senjora Americana. Unbez hendenan a bai aja i haja e Americana pará meimei di kamber, gritando; aja el a coeri bai; un bez mi a conocele, tabata doctor Cornabuc.

Atrobe doctor Cornabuc, tabata stranjo i casual, pasobra e doctor no tabata ai tampoco. „Anto nos ta bai cerca doctor," e marques dici i henter e procesion a bai na su kamber.

Ora nan a drenta, e doctor a tenele scondir tras di gordijnnan i hende no por a haja nada di djé mira sino su cabez limpi i su cara corrá manera candela.

„Ta ki cos di loco awor!" e doctor a grunya; ta kiko ta socede? Ta incendio tin? Mi ta tende un babel di otro mundoe, i mi kier a bai mira ta

De bui overgedreven.

De onweersbui, die onzen bijzonderen scholen tegen den 1en Januari boven het hoofd hing, is gelukkig weer afgedreven. Zooals men uit ons vorig beknopt Kameroverzicht gezien heeft, is de minister niet zoo onbillijk geweest, van de schoolbesturen het onmogelijke te vergen. Het was nu eenmaal, wegens het gebrek aan onderwijzers, niet doenlijk, aan de bepalingen, der wet betreffende de getalsterkte van het onderwijzend personeel te voldoen. En het zou dus onredelijk zijn geweest, de schoolbesturen daarvoor met inhouding der subsidie te straffen.

Intusschen heeft de minister aan zijn gunstige beschikking twee voorwaarden verbonden. Vooreerst geldt die beschikking alleen voor de op het oogenblik bestaande scholen, zoodat nieuwe, die mochten opgericht worden, op geen subsidie hoeven te rekenen, zoolang haar personeel niet tot den laatsten man voltallig is. Daar valt weinig tegen te zeggen: de wet is er eenmaal en de regeering is verplicht ze zooveel mogelijk in haar geheel te doen nakomen.

Maar de andere bepaling, door den minister als voorwaarde voor het blijvend genot der subsidie gesteld, is niet zonder bedenking. Hij zegt dat het thans reeds onvoltallig personeel in geen geval mag verwinderd worden. Dit nu zou volkomen in den haak zijn, als die vermindering van de schoolbesturen afhing, maar er kunnen zich gevallen voordoen, dat buiten hun schuld dat personeel verminderd zonder dat zij in staat zijn het aan te vullen.

„Stel," merkt de *Standaard* zeer terecht op, „ge hebt nu een hoofdonderwijzer en drie onderwijzers: maar één van de laatste wordt elders benoemd, hij neemt die benoeming aan en gaat weg. Moet nu, omdat die ééne wegging, het schoolbestuur met intrekking van subsidie gestraft, indien het niet gelukt aanstonds de vacature vervuld te zien?"

Zoo kan ook een van de onderwijzers komen te sterven of door eenig lichamelijk gebrek buiten staat raken zijn functies waar te nemen, zoodat men verplicht is hem ontslag te geven, terwijl het niet mogelijk is hem op staanden voet te vervangen.

Het is duidelijk dat in zulke gevallen billijkheidshalve weer de regel behoort te gelden, dat tot het onmogelijke niemand gehouden is, en wij vertrouwen dan ook dat, mochten zich dergelijke gevallen voordoen, de minister geneigd zal bevonden worden, consideratie te gebruiken.

Over het algemeen heeft hij zich, ofschoon indertijd als Kamerlid de huidige schoolwet bestreden hebbende, bij de uitvoering daarvan als minister niet onredelijk getoond, zoodat hij volle aanspraak heeft op den dank, hem daarvoor door de heeren Mackay en Schaepman in de Kamer gebracht.

(*Hgz.*)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

H. Gvan Walstein, Avelino Rosas, Rafael Soto, José del Rosario A, Eva Römer, Capt. A. H. Royer, Alfonso Pinedo, Elisabeth Ponpelius, Maria A. Perera, Zoila de Nuñez, Erasmo José Morales, C. Lemmel, Enriqueta Levi, Carmen C. de Conzalez, Pietronilia Fileberti, Joaquin Ewertsz, Surrogate or Clerk of Deeds, Suliana Danies, Elena Maduro de Dovale, Luca di Donato, Ana Curiel, Dimitri Boutros.

Niet voor voorzendig vatbaar de volgende ongefrankeerde drukwerken geadresseerd aan: John Lopez te Caracas en Th. Lopez te Caracas.

BUITENLAND.

Italie.— De Romeinsche correspondendent van de *Independance Belge* seint aan zijn blad: Ik heb in zeer wel ingelichte politieke kringen het gerucht hooren herhalen, als zou koning Humbert het voornemen hebben uitgedrukt afstand te doen van den troon, maar ik deel u dit gerucht slechts onder het grootste voorbehoud mede.

— Crispi is met de vorming van een Kabinet belast. Het gerucht loopt dat Crispi, alvorens de vorming van een nieuw Kabinet op zich te nemen, ter versterking van zijn staatkundige positie en om bezorgde vrienden gerust te stellen, aan de politieke kringen voor welke het belangrijk kon zijn dit te weten, heeft laten mededeelen, dat hij niet alleen zich van elk gepronronceerd vijandig optreden tegenover het Vaticaan zou onthouden, maar zelfs trachten zoude, met beiden tot een modus vivendi te geraken, natuurlijk zonder daarom het Drievoudig Verbond ontrouw te worden.

— Van Crispi wordt gezegd, dat hij met ijzeren hand het bankwezen zal regelen en eene vermindering van het leger zal voorstellen, indien niet op andere wijze het evenwicht op de begrooting kan worden hersteld. Met groote moeilijkheden zal Crispi hebben te vorstelen.

— Het huwelijk van prinses Elisabeth van Beieren — kleindochter van keizer Frans Jozef en den Prins Regent — met den luitenant Freiherr v. Seefried, is nu te Genua voltrokken. De bloedverwanten van de bruid en van den bruidegom waren bij de plechtigheid tegenwoordig. De prinses is op het punt geweest van verloofd te worden met den Oostenrijkschen kroonprins, den aartshertog Frans Ferdinand; maar zij gaf den luitenant de voorkeur en hare familie liet haar de inspraak van haar hart volgen.

— De cholera neemt weer op verscheidene plaatsen toe; zoo te Aversa, Cerreto, Montorio. Casacalauda en Larino, maar vooral ook weer te Palermo.

— Weer is op het eiland Sicilië de revolutionaire beweging tot nieuwe uitbarsting gekomen. Opgeruid door de naar afscheuring van Italië strevende vereeniging Fascio hebben gisteren te Partinicio 4000 betoogers het stadhuis bestormd, de registers verbrand en 18 douanenhuisjes in de asch gelegd, om te protesteeren tegen de verzwaring der belastingen. Een talrijke troepenmacht is afgezonden; maar de revolutionaire beweging breidt zich met zorgwekkende snelheid uit.

— Te Giardinelli deed Maandag 11 Dec. een oproerige bende een aanval op het raadhuis. De bersaglieri gaven vuur, waardoor 8 personen gedood en 14 gewond werden. Toen de gewapende macht afgetrokken was, vermoordden de oproermakers den gemeente-secretaris en diens vrouw, en droegen hun hoofden op pieken rond.

Frankrijk.—Zaterdag, 9 Dec., waren de Fransche afgevaardigden bezig met een zeer kalm werk, het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuwe leden. De heer Dupuy bevond zich op den Presidentszetel. De heer Mirman verdedigde zijne verkiezing en tot 4 uur was niets bijzonders voorgevallen, toen plotseling een bom, die van een der galerijen geworpen werd, in het midden der zaal, met luid geraas en een dichten rook verspreidend, uiteen sprong. Stukken metaal, spijkers, glasscherven vlogen naar alle kanten. Er ontstond een vreeselijke opschudding en verwaring. Men hoorde er kermen van gewonden en het gillen van vrouwen, die naar deur drongen. De bom ontplofte reeds terwijl ze nog zweefde, een geluk voor de afgevaardigden aan de rechterzijde, die, ware het moordtuig op hen neergekomen, wellicht allen daarbij het leven hadden ingeschoten. Nu verspreidde het onheil zich. De voorzitter Dupuy behield zijne koelbloedigheid en bleef kalm op zijne plaats. Onmiddelijk spoorde de president de afgevaardigden, die naar alle kanten een goed heenkomen zochten, aan, op hun plaatsen te blijven. De president zeide, dat dergelijke aanslagen de werkzaamheden der Kamer niet mogen verstoren. Zoodra de aanhangige zaken zijn afgehandeld, zal het bureau de zaak onderzoeken. „De afgevaardigden — zeide de heer Dupuy — moeten hun werkzaamheden met kalmte voortzetten." Voor zoover bekend, hebben 80 personen meer of min ernstige kwetsuren ontvangen. Daaronder bevinden zich 18 leden der Kamer. De dader behoort tot hen, die in hechtenis zijn genomen. Hij heet Vaillant, is vrij ernstige aan den neus en de dij gewond, en heeft eene volledige bekentenis afgelegd. Er zijn nog 10 personen gearresteerd, waarvan er 4 afgezonderd worden gehouden. Een Hollander, correspondent van de Duitsche anarchistische bladen, behoort onder hen.

— In de Kamer deed Dupuy lezing van de uit het buitenland ingekomen betuigingen van sympathie, voor alle welke hij den dank der Fransche Kamer en de verzekering harer gevoelens van erkentelijkheid terugzond.

De regeering neemt krachtige maatregelen. Reeds is aangenomen de wet tot verscherping der straffen voor aanhitsing tot plundering, brandstichting en aanslagen tegen de veiligheid van den Staat en het verheerlijken van misdaden, maar behalve de perswet, heeft de regeering nog drie ontwerpen tegen de anarchisten ingediend. Het eerste behelst bepalingen op de fabricatie, het onrechtmatig bezit, het gebruik en het vervoer van ontplofbare stoffen. Het tweede verschillende preventieve en repressieve middelen ter beschikking van de politie te stellen: terwijl bij het derde ontwerp het politie-toezicht op de anarchistische vereenigingen wordt geregeld. Bovendien zal de regeering een aanvullingscrediet van 800,000 frs. aanvragen ter versterking van het budget der politie. De Kamer heeft eene commissie benoemd, om drie wetsontwerpen te onderzoeken. De senaat verklaarde zich met algemeene stemmen voor de urgentie van het wetsontwerp, dat door de Kamer is aangenomen.

— De commissie, belast met het onderzoek van het ontwerp tot wijziging der bepalingen in het strafwetboek betreffende de vereeniging van boosdoeners, heeft de voordracht goedgekeurd. De commissie voor het krediet van 800,000 fr., ter vermeerdering van het politie-personeel heeft zich daarmede vereenigd.

— Op den Arc de Triomp heheeft de politie biljetten aangeplakt gevonden, aldus luidende: „Terwijl men standbeelden opricht ter eere van hen, die hunne gelijken dooden, stopt men de moedige mannen in de gevangenis, die, als Ravachol, Leauthior (die in eene restauratie den moordaanslag heeft gedaan op den Rumeenschen diplomaat Georgewitch) en Vaillant, de maatschappij willen verlossen van hare rotte leden. Wees zonder vrees, Vaillant men zal u wreken. Leve de anarchie! Dood aan den bourgois."

— Er bestaat uitzicht, dat graaf Albert de Mun binnenkort weer lid der Fransche Kamer zal zijn. Door het overlijden van den heer de Kermenguy is te Morlaix in Bretagne een zetel vacant geworden. Van verschillende kanten is de Mun aangezocht in dit district als candidaat op te treden, maar de conservatiefchale côterie heeft hiertegen onmiddelijk protest aangeteekend en in haar naam werd reeds de heerCalla aangewezen, om een eventueele candidatuur van de Mun te bestrijden. Men zegt, dat de graaf daarom waarschijnlijk geen candidatuur zal aanvaarden. Hij wil de verdeeldheid aan de Rechterzijde niet grooter maken dan zij reeds is.

Belgie. — Een verschikkelijke brand heeft Zaterdag-nacht eene der meest bekende gebouwen van Antwerpen, Het Oostersche Huis, tot op den grond verwoest. Twee personen zijn daarbij om het leven gekomen. De stoffelijke schade aan gebouw en inhoud is zeer groot en bedraagt naar schatting 5 millioen frs.

— De commissie voor de Brusselsche tentoonstelling heeft besloten het jaar 1895 daarvoor te handhaven.

— Twee leden van de rechtbank te Brussel hebben brieven ontvangen, waarin zij bedreigd worden met een aanslag op hunne woningen. De huizen worden nauwlettend bewaakt.

Groot-Brittannie.— De kusten van Engeland, maar vooral die van Schotland en Ierland hebben weder veel van een krachtigen storm te lijden gehad. Aan de Engelsche kust strandden eenige schepen, waarvan de bemanning slechts met groote moeite gered werd. Op de hoogte van Ushaut is een onbekend gebleven stoomschip met man en muis vergaan. In het Iersche graafschap Kerry werden bij Tralee bijna 200 meter van een spoordijk door de golven weggeslagen. Bij Barow werd veel wrakhout aangespoeld; men vermoedt, dat op die hoogte een groot schip vergaan is. Vele visschersbooten acht men verloren; bij Grimsby zonk een boot met 9 visschers, die allen verdronken. Dit jaar zijn in het geheel 85 van Grimsby omgekomen.

— 8000 werkloozen trokken den 15 Dec. door Londen naar het Hyde

---

kiko, ma nan a kita mi toer mi panja i bisti mi un corset di dams na lugar!" i el a tira e bisti di dams meimei di kamber.

„O cieloe, ta mi corset, senjora Hawthorne a grita.

„I aki bo tin un cos mas," e doctor di i tira un sombré pa nan.

„Ai! esai ta mi sombré!" senjora De Lartiques a grita.

Ata di repiente nan a tende un tocamentoe riba piano abao den sala. Spantá i admirá e marques a coeri sali for di porta i baha trapi, acompanjá pa casi henter sociedad coe scopet, sabla i hopi asina mas na manoe.

Aja sigur mester tabatin henter un troepa den kasteel, koe asigurá di su poder, tabata haci sjon trankil i toca un poco música.

Desgraciadamente den trapi toer bela a paga i nan tabata para den scoer ora nan a jega abao den sala i como nan toer tabata lamantá for di sonjo i toer casi mitar bistir i coe sacoe basji, ningun no tabatin lucifer cerca nan i tabatą para foela rond den scoeridad. Alafin nan a foela jega te den sala. Net ora nan a drenta aja, e marques a mira uh figura di hende tabata hui pa un otro porta. „Até ai! Até ai!" el a grita i coeri su tras, ma esaki tabata mas liher koe e marques i el a boela pa un bentana den jardin i e a sikientè.

Henter kasteel nan a ristra arriba i abao ma nan no a haja ni un ladron ni kibrador di porta, ta parce koe tabata es un sol. E compania a bolbe gana nan sonjo strobá.

Mainta tempran un lacajo a bati na kamber di marques i bisa su sjon koe e ladron tabata sinta den un paloe grandi den hoffi.

Coe un scopet cargá e marques a bai coe e criar na e paloe. E marques a poné scopet contra su skouder hisa su gai arriba i grita; si bo no kier moeri morto di bala, baha abao anto." Ma e ladron no a doena contestá i e marques tabata bai descarga su scopet, ora criar a grita spantá di repiente. "O, sjon, no tira, ta doctor Cornabuc, mi ta mira na su jas."

E marques a drenta bao di paloe i mirando bon den e blatjinan será, el a dal un gritoe hari di repiente.

„Bo sabi ta kende?" el a puntra e lacajo. Ta senjor Jacok (e macacoe asiático) coe henter Doctor Cornabuc su bistir i te hasta doctor su peluca blonde el tin bistir!"

Nan a baha Jacok for di paloe, doené un bon castigoé i hibé na su cas atrobé.

Hende por comprende koe es acontecimientoe-ai, e chanza di macacoe koe a boeta henter kasteel anochi na desorden, koe a haci algun dams cai flauw, i hinca miedoe i ansia den toer su cu:pa, a boeta hende hari bon.

Pa grandi admiracion di toer, es mainta-ai e doctor bieuw Cornabuc, no a bai almuza, i ora nan a spera basta tempoe caba pornada, e marques a bai na kamber di su huesped, ma senjor Cornabuc no tabata ai i ningun caminan nan no por a hajé.

E doctor bieuw koe, pa drentamentdi tantoe hende den *profond négligé* a set spantá den su sonjo, koe a ripara koe nan a cohe toer su garderobe, te hasta su peluca, a imaginé koe el tabata dupe di un chanza masjar indiscreto, i esai a alteré asina tantoe koe mainta mardugá el a sali for di kasteel sin tuma dispidida di ningun hende i nunca mas el a jega na e kasteel.

Park, alwaar zij eene vergadering hielden tot ondersteuning van Keir Hardie's huidige motie in het Lagerhuis, betreffende de quaestie der werkeloosheid. Nadat deze meeting was afgeloopen, wilden de vergaderden, waaronder ettelijke anarchisten, al dravend naar Oost-Londen terugkeeren, hetgeen de politie verbood. Toen nu de volkshoop zich aan dit verbod niet stoorde, onstond er eene worsteling en eenige arrestatiën von den plaats.

— De heer Schott, een deskundig berekent in de *Glasg. Herald* het verlies dat door de kolemijnen tengevolge der werkstaking is geleden op niet minder dan 33¼ millioen pond sterling. Aan loonen alleen, ook in de fabrieken, die wegens gebrek aan kolen moesten stilstaan, zou ruim 18 millioen pond in die 16 weken zijn betaald. Bij die som is niet in rekening gebracht, wat het rijk heeft betaald voor militair vertoon en het wellicht onherstelbare nadeel, dat vele fabrieken hebben geleden. „Voor het land ware het minder schadelijk geweest, als het twee maal 33 millioen pd. st. had geofferd voor de mijnwerkers," zeg de heer Scott.

Duitschland. — In den Duitschen Rijksdag is het den 14 Dec. bij de behandeling der belastingontwerpen weer onstuimig toegegaan. De afgevaardigde Halm, vroeger een aanhanger van prins Bismarck, verdedigde het voorgestelde beursbelastingontwerp en stelde zich daarbij op het standpunt der anti-semisten. De nationaal-liberalen, namens wie Halm voorgaf te spreken, toonden zich met zijn rede allesbehalve ingenomen. Ook de sociaal-democraten staken den gek met zijn betoog, terwijl de conservatieven hem toejuichten. Hierna hield de anti-semiet Liebermann van Sonnenberg een vinnige rede tegen den rijkskanselier, waarin hij vooral de joden geducht te lijf ging. De sociaal democraat Singer viel den spreker gedurig in de rede, waarbij een heftige woordenwisseling ontstond, die tot groot rumoer aanleiding gaf, zonder dat de voorzitter tusschenbeide kwam. Bij slot van rekening werd evenwel Liebermann tot de orde geroepen, terwijl Singer van zijn kant eene berisping opliep.

— Op den 1n Januari, ter gelegenheid van zijn 35n verjaardag, zou keizer Wilhelm zijn jubelfeest vieren van zijn 25jarige militaire loopbaan. Op 10-jarigen leeftijd is hij met den graad van luitenant in het leger getreden.

Spanje. — Te Barcelona zijn 4 dynamietbommen in een huis ontdekt.

— Het bericht, dat maarschalk Martinez Campos weer onderhandelingen met de Mooren heeft aangeknoopt, heeft te Madrid groote beweging veroorzaakt. Zelfs, indien de onderhandelingen met den broeder des Sultans tot een bevredigenden uitslag mochten leiden, zou toch de openbare meening daardoor niet tevreden zijn gesteld, want men verlangt te Madrid uitdrukkelijk, dat den Mooren eene gevoelige kastijding zal worden toegediend.

Oostenrijk. — In de Kamer van afgevaardigden te Weenen is dezer dagen in alle stilte een wetsontwerp aangenomen, dat uit een militair oogpunt beschouwd van niet gering belang is. Het bepaalt, dat het overschot van het jaarlijksch contingent, dat gemiddeld 10.000 man bedraagt en tot dusver, als bij de landweer ingeschreven, slechts zeer korten tijd in actieven dienst behoefde te zijn, voortaan geregeld 2 jaren onder de wapenen zal moeten komen. Het Oostenrijksche leger ondergaat hiermede een aanzienlijke uitbreiding. De militaire diensttijd duurt in het geheel 12 jaar, zoodat de versterking feitelijk 120,000 man bedraagt. De meerdere kosten per jaar worden op 4 millioen florijnen geschat.

— Door de conferentie der Hongaarsche bisschoppen is den 11 Dec. te Boedapest de tekst van hun gemeenschappelijk schrijven tegen het burgerlijk huwelijk, door alle bisschoppen geteekend, definitief vastgesteld, om, na gedrukt te zijn, onverwijld naar de respectieve diocessen verzonden te worden. De conferentie richtte een telegram van hulde aan den H. Vader, die haar zijn zegen schonk. Ook richtte zij een gelukwensch aan aartshertog Joseph, bij gelegenheid van diens militair jubilée. Van liberale zijde wordt nog steeds gehoopt op het tot stand komen der wet op het burgerlijk huwelijk, als is daartoe een aanvulling der Magnatentafel in liberalen zin noodig. Eerstdaags, meent men, zal de regeering een 10tal nieuwe leden voor het Hoogerhuis benoemen: natuurlijk allen liberale creaturen!

Rusland. — De groote Siberische spoorlijn zal weldra voltooid wezen. De Russische regeering moet voornemens zijn langs deze 1012 mijl lange lijn een strook lands ter breedte van 14 mijl te laten ontginnen. De streek is zeer vruchtbaar, het klimaat gunstig. De ijzer-, koper-, zink- en goudmijnen worden nog weinig geëxploiteerd; in de zout- en kolenmijnen wordt meer werkkracht gewenscht. Ook voor den handel verwacht men veel van de voltooiïng van dit groote werk.

— Een complot tegen het leven van den Czaar is ontdekt. De politie is de samenzweerders op het spoor. Er heerscht paniek in de stad.

Zweden-Noorwegen. — In Zweden zal men het ongewone schouwspel aanschouwen, dat een koningszoon optreedt als candidaat voor de Tweede Kamer. Te Stockholm hebben de conservatieven gesteld prins Oscar Bernadotte en waarschijnlijk zal hij de candidatuur tegenover den hr. Steen Hedin aannemen. Prins Oscar, 2e zoon van koning Oscar II, heeft den 15 Maart 1888, ter gelegenheid van zijn huwelijk met freule Ella Munck, een hofdame zijner moeder, afstand gedaan van zijn erfrechten op den troon en zijn titel van Koninklijke Hoogheid. Hij wordt nu eenvoudig beschouwd als behoorende tot den hoogen adel en is kapitein ter zee in Zweedschen dienst.

Amerika. — De *World* maakt een depêche uit Panama openbaar, waarin gemeld wordt dat de oorlog tusschen Peru en Ecuador zoo goed als zeker is, wegens het geschil over de grensregeling; waarschijnlijk zullen de vijandelijkheden spoedig een aanvang nemen.

— Voor de rechtbank te Brooklyn is een zeer belangrijke uitspraak gedaan. Zij betreft de geschrevene overeenkomst door echtgenooten van verschillende godsdienstige richting, waarbij bepaald wordt dat de kinderen katholiek zullen gedoopt en opgevoed worden. De protestantsche vader wilde in casu de verbintenis niet nakomen. De rechtbank deed uitspraak, dat de verbintenis verbindende kracht had.

— Toen Lafontaine zijne bekend, fabel dichtte hij zeker nooit gedacht, dat in 1893 men wezenlijke hennen met gouden eieren zou ontdekken. Een pachter uit den omtrek van Butte Clity, Mac Conville, doodde onlangs een zijner hennen en was verbaasd in de maag van het dier verscheidene goudkorrels te vinden. De brave Mac Conville, die zeker nooit de fabel van Lafontaine gelezen had, doodde aanstonds zijne 30 hennen en vond in elke hen eene zekere hoeveelheid goud, in 't geheel voor 387 dollars of 12 dollars per hen! De pachter heeft zijn goud aan de bank verkocht en aanstonds 50 nieuwe hennen gekocht om ze op de goudhoudende gronden zijner hoeve te laten rondloopen. Na 4 dagen doodde Mac Conville een dier nieuwe hennen en vond er reeds voor 2.80 dollars goud in. De pachter is natuurlijk in de wolken met zijne ontdekking, en hij hoopt spoedig millionnair te worden met goudzoekende hennen.

VALE UNA ONZA DE ORO.

En el verano de 1879 un buque de vela chocó contra una roca, cerca de la costa de Irlanda, y en una hora se fué á fondo. El tiempo estaba muy cerrado y nebuloso, pero, afortunadamente había poco viento, el mar estaba tranquilo y la costa no distaba más de media milla. De la gente del buque se salvaron todos, á excepción de uno, un pasajero que se ahogó á pocas brazas de la bahía, en agua muy profunda. Cuando su cuerpo se recogió, se vió que el pasajero mismo se había despojado de sus vestidos, pero que al rededor de la cintura llevaba un ancho cinturon de cuero, *exataordinariamente pesado, lleno de monedas de oro.* Este tesoro fué el que le costó la vida. Si en el último momento hubiera podido este hombre deshacerse del cinturon y arrojar el dinero, hubiera alcanzado la orilla sano y salvo; pero no pudo hacerlo, y pereció.

Bajo diferentes circunstancias, saquemos también nuestra conclusión, después de hacer constar los hechos:—

En una carta fechada en Valencia á 6 de Mayo de 1893, la Señora Josefa Martínez escribe que por espacio de cuatro años había venido sufriendo de dolor de cabeza y de cierto dolor en el estómago. Probó diferentes remedios y cambio de aguas varias veces, pero sin embargo, no experimentó el menor alivio con unos, ni con otras. Desde luego se comprenderá que esto no sólo le causaba disgusto, sino gastos. Ay, cuantos gastan tiempo y dinero buscando en vano la salud, y hacen inútiles esfuerzos por arrojar el peso de una enfermedad. De qué buen grado sacrificarían el dinero, si á cambio de él pudiesen siquiera obtener la salud! Pero perder á un tiempo mismo dinero y salud, y hacer tentativas que terminan en otros tantos fracasos, sólo sirve para hacer creer al paciente que no existe remedio para su enfermedad, que le llena los días de dolor, y de melancolía.

Pero felizmente para la Señora Josefa Martínez, dió al fin con lo que por tanto tiempo había andado buscando. Veamos lo que dice. "He vivido en el Grao, y allí, en la farmacia de Izquierdo, oí hablar del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, ylo compré, y, gracias á su uso, he restablecido por completo mi salud. Si esta medicina me hubiera costado una onza de oro, no me hubiera dolido el gasto Doy á Vdes, Señores, gracias de todo corazón, por este remedio á que tanto debo, y quedo de Vdes." (Firmado) Josefa Martínez, Calle del Palomar No. 8, Valencia.

No pretendemos que en ese restablecimiento haya nada de milagroso, pues el único milagro de él consiste en que el Jarabe Curativo de la Madre Seigel (á diferencia de todas las demás medicinas que había empleado) era perfectamente adecuado á su enfermedad, que era—la indigestión ó la dispepsia. Esta enfermedad es tan común y tan destructora, que casi pudiéramos decir que no existe otra. Ella envenena la sangre y es la causa directa del reumatismo, de la gota, de la influenza, la bronquitis, la tisis, y de todas las formas de postración nerviosa. Sean cualesqueira los síntomas, el estómago es entónces la fuente del desarreglo. Y esta es la razón del infalible éxito del Jarabe Curativo de la Madre Seigel en la curación de esta clase de enfermedad, lo que logra con facilidad manifiesta, aun después que los médicos más famosos se han reconocido impotentes para salvar al enfermo. El sistema digestivo es la fuente de la vida, de la salud y de la robustez; póngasele en órden, y todos los dolores desaparecen; extíngase la llama, y no arde ya más.

Otro testigo de la bondad de este medicamento:—

"Hace unos dos meses me hallaba en la farmacia de D. Fernando Pina, consultándole respecto al medicamento que debería emplear para curarme un dolor de estómago (dispepsia gástrica), del cual venía sufriendo hacía largo tiempo. Me recomendó el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, y hoy en día he de darle las gracias por su consejo; pues después de haber usado tan solo dos botellas de él, me ví completamente libre de la enfermedad. Gracias al Jarabe Curativo de la Madre Seigel, me hallo tan bien y tan fuerte que puedo volver otra vez á mi trabajo. Reciba, pues, la expresión de mi gratitud." (Firmado) Florencio Castro, Provincia de Burgos, Santo Domingo de Silos; Enero, 10, 1893.

La venta, rápidamente creciente, de esta preparación, demuestra la gran estima en que es tenida por todos cuantos la han usado. No sólo aquellos que están gravemente enfermos, sino la mayor parte de los que están ligeramente indispuestos deberían probar sus virtudes. Prevenir, es mejor que curar; no descuidarse, ni perder tiempo, porque, aunque no cuesta una onza de oro, vale más que una mina llena de ese metal.

Porqué, y qué es el dinero, sin la salud?

Paul F. G. CURIEL

biedt het geëerde publiek zijne diensten aan tot het geven van lessen in de Fransche taal en in het Italiaansch- of dubbel boekhouden.

Grondtaal: Hollandsch of Spaansch

Curaçao, 13 Juni 1893.

IMPRENTA DE LA LIBRERÍA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.